

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

**REALIZACJA „WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
dla WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
na lata 2016-2017” w 2016 roku**

INFORMACJA

SEJMIK WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

OPOLE, marzec 2017

Spis Treści

1. Dochody budżetu województwa z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót w kraju napojami alkoholowymi o zawartości alkoholu do 18% oraz inne dochody budżetu województwa przeznaczone na realizację „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017” oraz „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania narkomanii na lata 2016-2017”	3
2. Realizacja „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017” w roku 2016	6
2.1. Realizacja zadań w roku 2016 - wprowadzenie	6
2.2. Lecznictwo odwykowe 2016 r.	8
2.3. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień 2016 r.	10
2.4. Ochrona zdrowia psychicznego 2016 r.	13
2.5. Organizacje pozarządowe 2016 r.	14
3. Podsumowanie	16

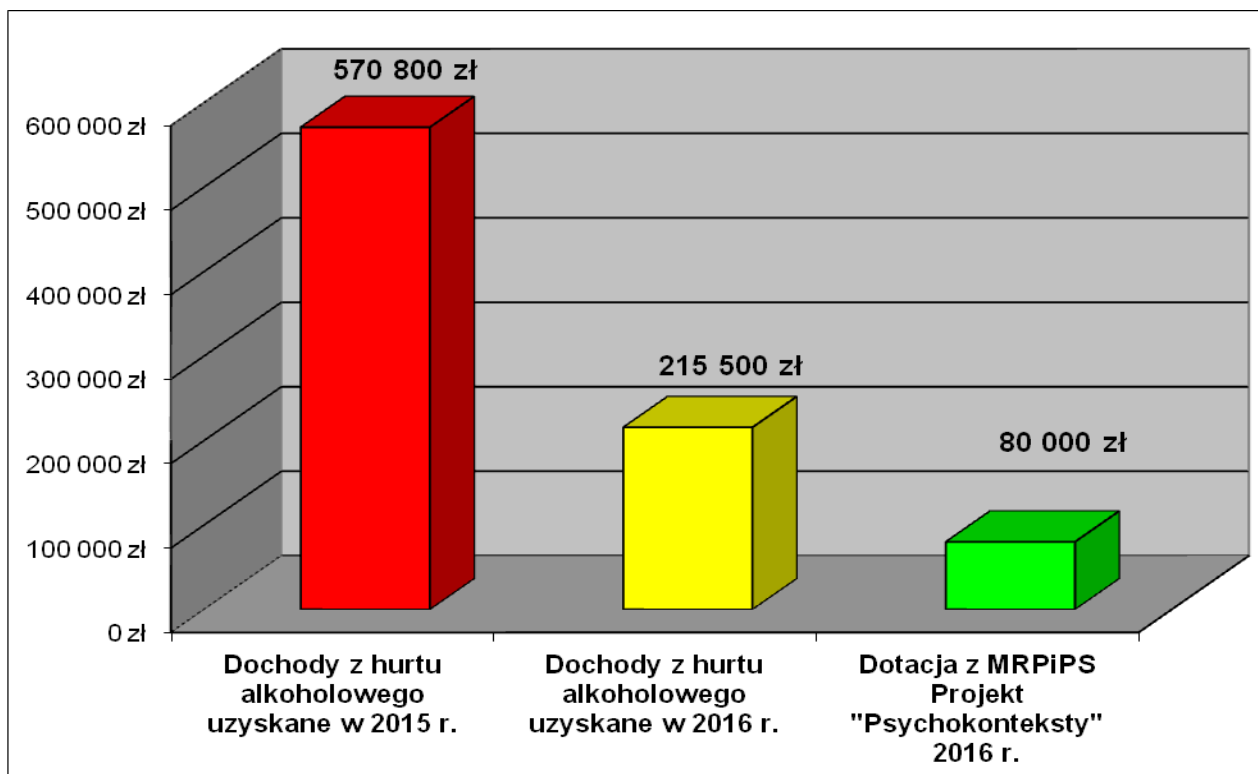
Załączniki :

- 1) „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych w 2014 roku. Zestawienia statystyczne” - sporządzone na podstawie ankiety PARPA-G1 będącej sprawozdaniem z działalności samorządów gminnych w 2014 r. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, s.1,86. Zestawienia dostępne w Internecie, adres : http://www.parpa.pl/images/file/Zestawienia_statystyczne_2014.pdf
Załącznik zawiera obliczenia własne sporządzone na podstawie w/w zestawienia.
- 2) „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych w 2015 r. Zestawienia statystyczne” – sporządzone na podstawie ankiety PARPA-G1 będącej sprawozdaniem z działalności samorządów gminnych w 2015 r. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, s.1,92. Zestawienia dostępne w Internecie, adres : www.parpa.pl/images/file/zestawienia_statystyczne_2015.pdf
Załącznik zawiera obliczenia własne sporządzone na podstawie w/w zestawienia.

1. Dochody budżetu województwa z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót w kraju napojami alkoholowymi o zawartości alkoholu do 18% oraz inne dochody budżetu województwa przeznaczone na realizację „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017” oraz „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania narkomanii na lata 2016-2017”

Aktualnie dochody budżetu województwa przeznaczone na realizację „Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, a także na realizację „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”, uzyskiwane są z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót w kraju napojami alkoholowymi do 18% zawartości alkoholu. Zezwolenia te w przypadku województwa opolskiego wydawane są na okres 2 lat, tak więc poszczególne podmioty gospodarcze wnoszą stosowne opłaty do budżetu województwa, co dwa lata. W/w dochody cechują się dużym zróżnicowaniem na poziomie Polski. W 2015 r. w województwie wielkopolskim wyniosły one 13,32 mln zł, a w województwie mazowieckim 4,72 mln zł. Szczegółowe dane dotyczące dochodów i wydatków w skali kraju znajdują się w końcowych załącznikach.

Wykres 1. Dochody budżetu województwa opolskiego z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi uzyskane w latach 2015 – 2016

Wysokość uzyskiwanych dochodów z hurtu alkoholowego odznacza się dwuletnim cyklem, tzn. na przemian występuje rok z większymi dochodami i rok z mniejszymi dochodami. Dla przykładu - dochody roku 2011 były 3,4 razy większe od dochodów w 2012 r., a dochody roku 2013 były 4,6 razy większe niż dochody 2014 r. Dochody z lat 2015 i 2016 widoczne są na wykresie numer 1. Wskazane różnice dochodów powodowały w przeszłości problem z wysokością wydatków na realizację zadań w poszczególnych latach, bowiem różnice w dochodach były zbyt duże, by roczne wydatki dokładnie odpowiadały dochodom. Od 2009 r. stosowane jest rozwiązanie według, którego dochody i wydatki mają się bilansować w okresie dwuletnim. Stosowane jest także korygowanie wydatków dwuletniego cyklu zależne od realnie osiągniętych dochodów w poszczególnych latach. W wyniku w/w korygowania może mieć miejsce pewne niewykonanie wydatków lub ich zmniejszanie w przypadku niższych niż planowano dochodów. Np. w roku 2014 niewykonanie dochodów z hurtu alkoholowego w wysokości 20.950 zł zostało zrównoważone niewykonaniem wydatków w wysokości 22.350 zł na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii. Wskazane równoważenie jest trudne bowiem, np. w roku z mniejszymi dochodami (takim jak rok 2014 i 2016) większość dochodów z hurtu alkoholowego przypada na końcowe miesiące roku. W 2015 r. wykonanie wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniosło 99,32% wydatków planowych, a wykonanie wydatków na realizację programu przeciwdziałania narkomanii wyniosło w 2015 r. 96,26% wydatków planowych. Z kolei w 2016 r. wykonanie wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniosło 90,48% wydatków planowych, a wykonanie wydatków na realizację programu przeciwdziałania narkomanii 75,3% - w związku z powyższym planowane jest odpowiednie zwiększenie wydatków w 2017 r., tak by wykorzystać nie wydatkowane wcześniej w pełni środki finansowe.

Wysokość dochodów w danym roku jest prognozowana w oparciu o dane dotyczące wysokości sprzedaży napojów alkoholowych dostarczane przez właścicieli hurtowni. W praktyce ze względu na dwuletni cykl wydawania zezwoleń wygląda to tak, że prognozuje się dochody w oparciu o wysokość sprzedaży sprzed dwóch lat, np. dochody 2016 r. prognozowane były podczas prac nad budżetem

latem 2015 r. w oparciu o dane dostarczone przez hurtownie w styczniu 2015 r., dane te dotyczyły wysokości sprzedaży w 2014 r. Tak więc w związku ze zmianami na rynku hurtowego obrotu napojami alkoholowymi możliwe są różnice między dochodami planowanymi, a faktycznie uzyskanymi. W 2016 r. zanotowano bardzo wysokie wykonanie dochodów z hurtu alkoholowego wynoszące 170,1% planu, tj. 88.800 zł ponad plan. Również w związku z tym faktem planowane jest odpowiednie zwiększenie wydatków w 2017 r.

Czas uzyskania dochodów w trakcie danego roku budżetowego także - jak już wspomniano - stwarza pewne problemy. W roku z większymi dochodami przeważająca część tych dochodów była dotychczas uzyskiwana w pierwszym kwartale, ale w roku z mniejszymi dochodami większość wpłat dokonywana była dotychczas w ostatnim kwartale roku, co utrudnia dopasowanie wysokości wydatków do dochodów w trakcie roku budżetowego. Trzeba bowiem w tym przypadku korygować wydatki o kwotę niewykonanych lub dodatkowych dochodów, a kwota ta jest znana dopiero w ostatnich miesiącach roku, w praktyce dotyczy to listopada i grudnia.

Wreszcie problem mogą stworzyć podmioty gospodarcze, które potencjalnie powinny w danym roku wnieść duże opłaty. Sytuacja, w której takie opłaty lub opłata ostatecznie nie zostaną wniesione, grozi poważnym deficytem dochodów, który w realnych środkach finansowych w pełni mógłby być skorygowany dopiero obniżeniem wydatków w następnym roku. Sytuacja taka jak dotąd nie miała miejsca. Duże opłaty z hurtu alkoholowego w województwie opolskim, to kwoty **234.700 zł, 107.200 zł, 95.200 zł, 64.400 zł oraz 59.200 zł.**

Wydawaniem zezwoleń dotyczących hurtowego obrotu napojami alkoholowymi zajmuje się Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO.

W przypadku realizacji wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w niektórych latach budżet województwa uzyskiwał także dochody nie pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi. Na przykład w 2014 r. była to kwota **64.000 zł** stanowiąca dotację z budżetu państwa na realizację projektu „(Nie)OBECNI – nasze zdrowie psychiczne” przekazaną na podstawie umowy z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami

psychicznymi”. Dotacja została uzyskana po pozytywnym dla województwa opolskiego rozstrzygnięciu procedury konkursowej.

W roku 2016 uzyskana została z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotacja w wysokości **80.000** zł na realizację projektu „Psychokonteksty” – nasze zdrowie psychiczne, który zrealizowano w ramach ministerialnego Programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” edycja 2016. Dotację przyznano po pozytywnym dla województwa opolskiego zakończeniu procedury konkursowej, stanowiła ona 80% wydatków projektowych.

Dochody budżetu województwa opolskiego pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi przeznaczane są również na realizację wojewódzkich programów przeciwdziałania narkomanii, stanowiąc zasadnicze lub wyłączne źródło finansowania tych programów.

2.Realizacja „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017” w roku 2016

2.1.Realizacja zadań w roku 2016 - wprowadzenie

Pod względem merytorycznym realizacja zadań w obszarze problematyki alkoholowej wynika z zapisów „*Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017*” [dalej : „Program PiRPA” lub „Program”] stanowiącego załącznik nr 2 do „*Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025*” przyjętej Uchwałą Nr XIII/138/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 stycznia 2016 r.

Ponadto pewne zadania realizowane w ramach Programu PiRPA były jednocześnie związane z realizacją „*Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2017*” [dalej „Program OZP”] przyjętego Uchwałą Nr 2109/2016 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 09 maja 2016 r.

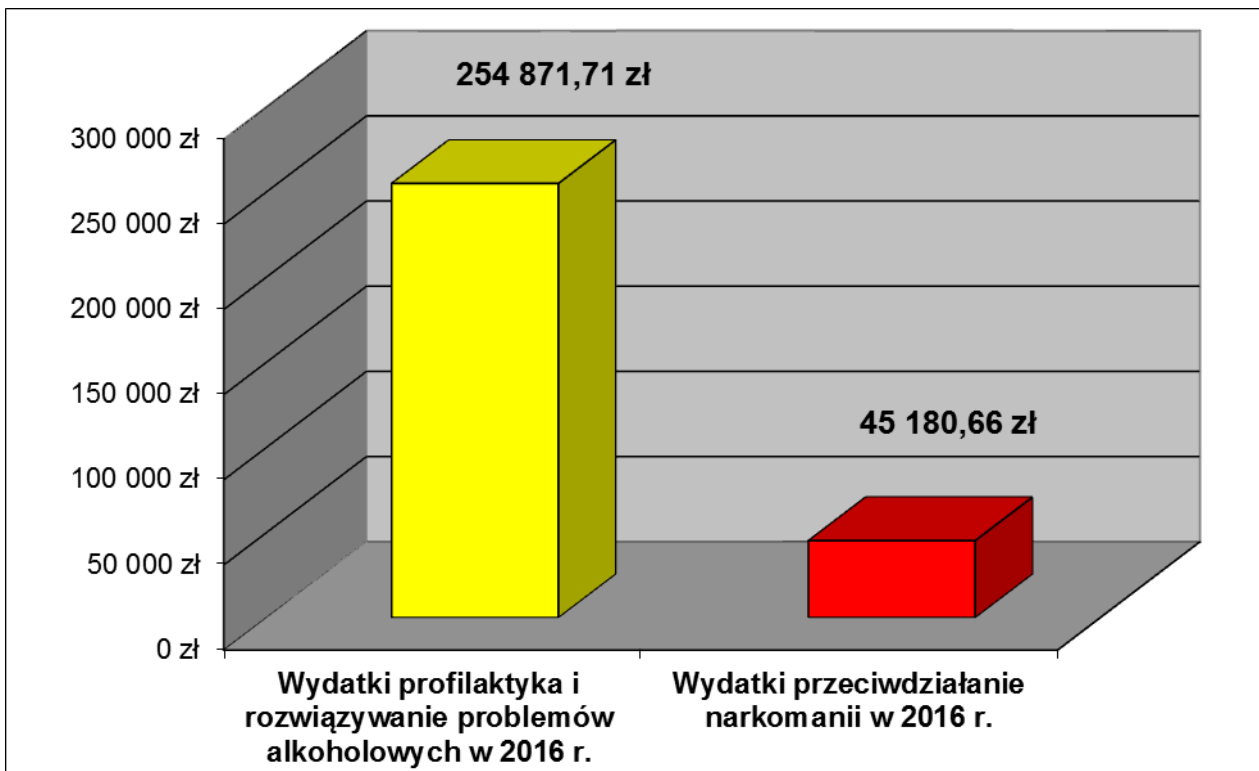
W 2016 r. na realizację Programu PiRPA wydatkowano **254.871,71** zł, tj. **77,41%** takich wydatków z 2015 r., przy czym w 2016 r. nie było w odróżnieniu od roku poprzedniego wydatków na remont w Samodzielnym Wojewódzkim

Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach oraz na zakup inwestycyjny w Ośrodku Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.

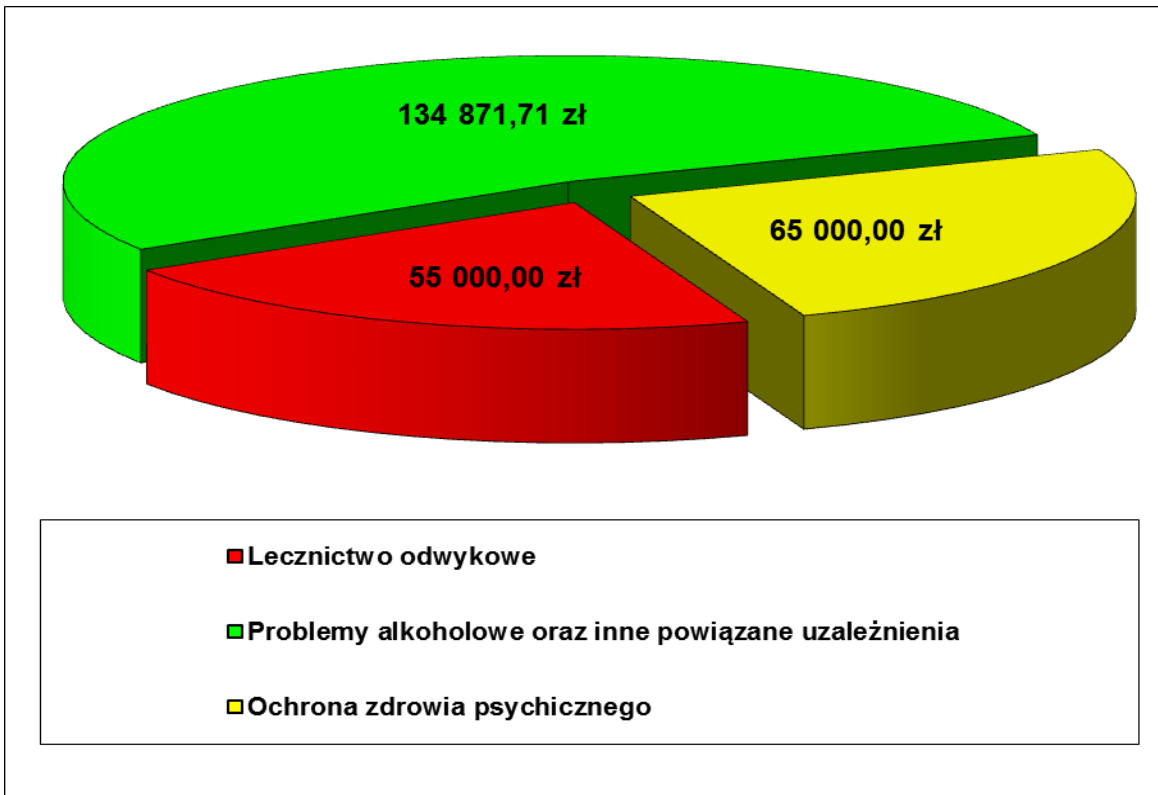
Wydatki i zadania merytoryczne Programu PiRPA zostały podzielone w przypadku 2016 r. na trzy następujące obszary :

- 1) Lecznictwo odwykowe – wydatki **55.000** zł, co stanowiło **21,58%** całości wydatków na realizację Programu PiRPA.
- 2) Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień – wydatki **134.871,71** zł, co stanowiło **52,92%** całości wydatków na realizację Programu PiRPA.
- 3) Ochrona zdrowia psychicznego – wydatki **65.000** zł, co stanowiło **25,5%** całości wydatków na realizację Programu PiRPA i jednocześnie wydatków na realizację regionalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Wykres 2. Wydatki na realizację w 2016 r. programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii

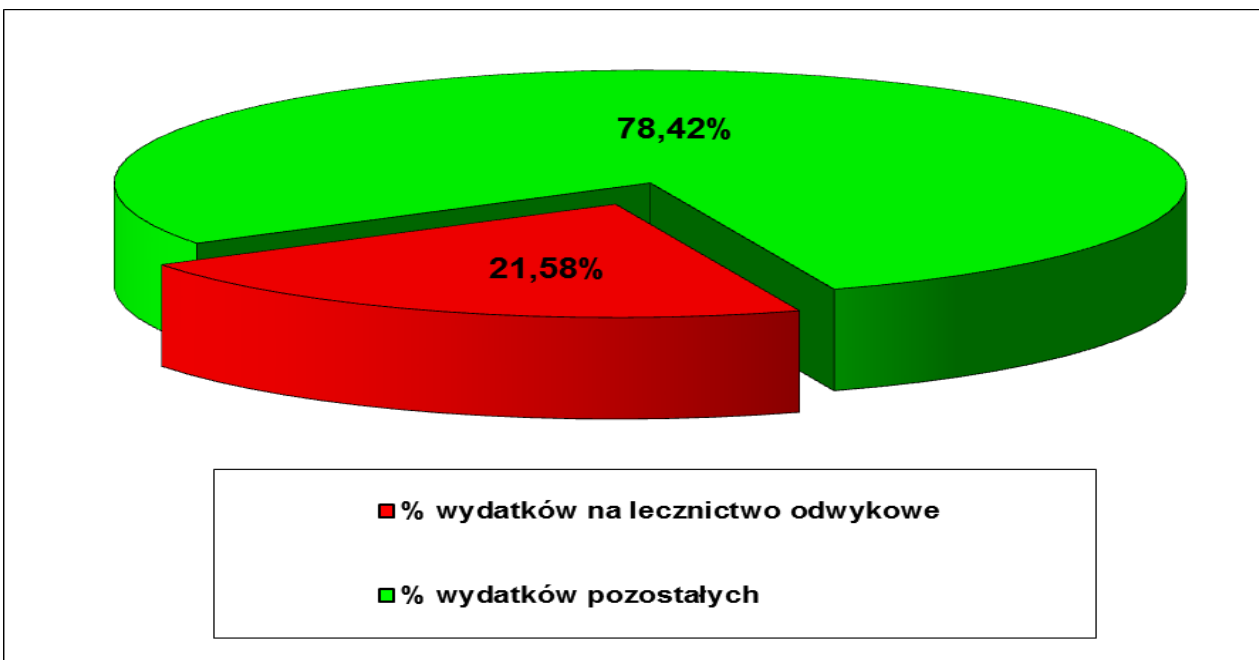

Wykres 3. 2016 r.- podział kwotowy wydatków na realizację Program PiRPA

2.2.Lecznictwo odwykowe 2016 r.

Wykres 4. 2016 r.- % wydatków na lecznictwo odwykowe i % wydatków pozostałych w ramach realizacji „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla województwa opolskiego na lata 2016-2017”

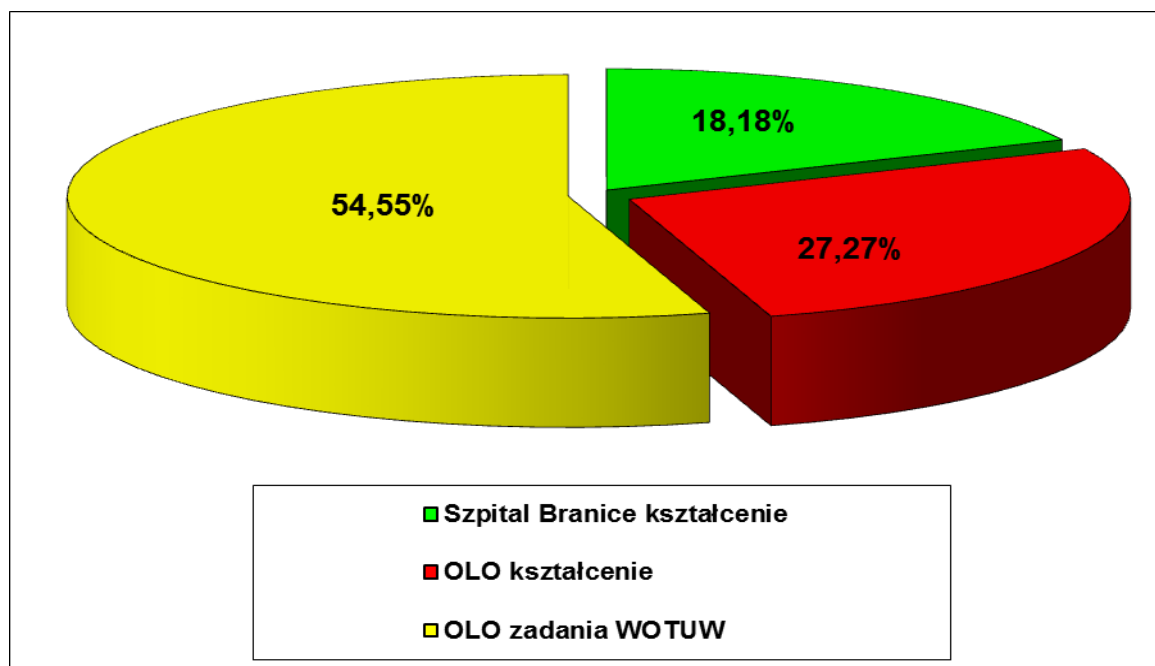
Lecznictwo odwykowe – wydatki **55.000** zł, co stanowiło **21,58%** całości wydatków na realizację Programu PiRPA w 2016 r.

1. Dotacja dla Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych w wysokości **30.000** zł, przekazana w oparciu o umowę nr 3/2016 z dnia 17 lutego 2016 r. z przeznaczeniem¹ na realizację pozamedycznych zadań Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Opolu wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. *w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi*. W różnych formach kształcenia i podnoszenia kwalifikacji wzięło udział 28 osób. Dotacja stanowiła **54,55%** wydatków w obszarze „Lecznictwo odwykowe”.
2. Dotacja dla Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych w wysokości **15.000** zł, przekazana w oparciu o umowę nr 1/2016 z dnia 01 lutego 2016 r. z przeznaczeniem na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne. W różnych formach kształcenia i podnoszenia kwalifikacji wzięło udział 12 osób. Dotacja stanowiła **27,27%** wydatków w obszarze „Lecznictwo odwykowe”.
3. Dotacja dla Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Branicach w wysokości **10.000** zł, przekazana w oparciu o umowę nr 2/2016 z dnia 02 lutego 2016 r. z przeznaczeniem na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne w Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz w Oddziale dla uzależnionych, wobec których orzeczono środek zabezpieczający (D-I). W różnych formach kształcenia i podnoszenia kwalifikacji wzięło udział 11 osób. Dotacja stanowiła **18,18%** wydatków w obszarze „Lecznictwo odwykowe”.

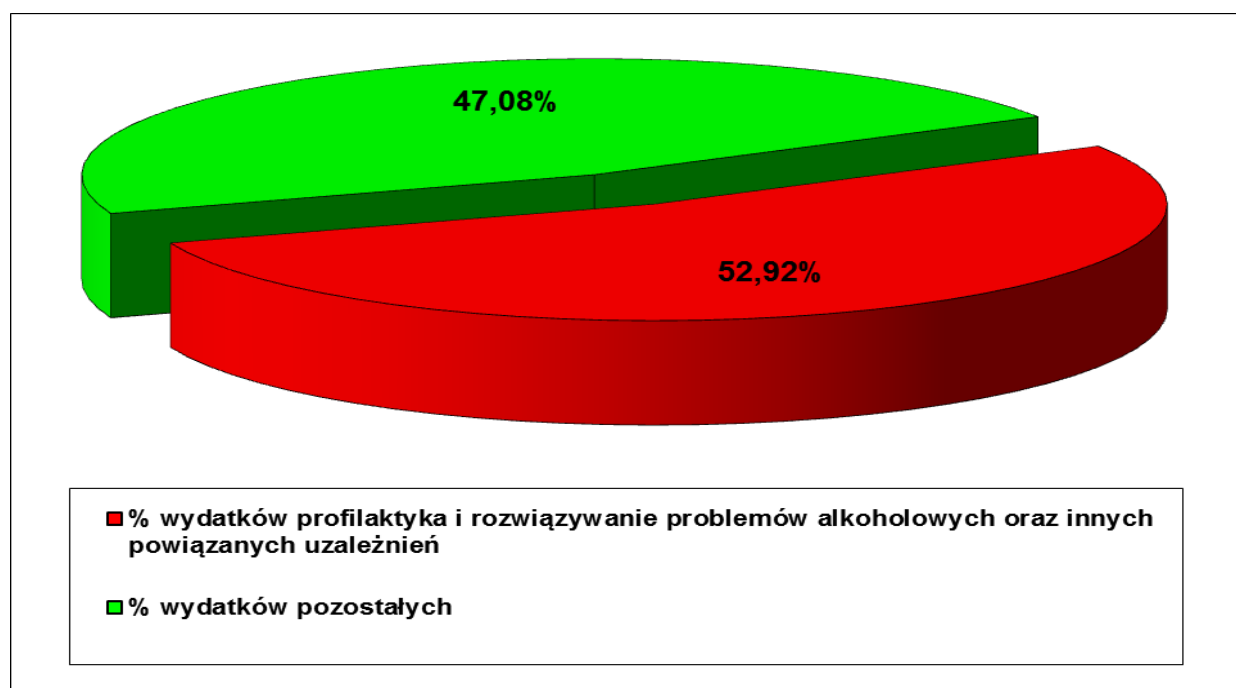
¹ Zadania objęte przedmiotową umową są realizacją zadań wojewódzkiego ośrodka terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. *w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi* (Dz.U.2012.734).

Wykres 5. 2016 r.- obszar lecznictwo odwykowe % podział wydatków w obszarze lecznictwo odwykowe

2.3.Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień 2016 r.

Wykres 6. 2016 r. - % wydatków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień i % wydatków pozostałych Programu

Tabela 1. 2016 r. - % i kwotowy podział wydatków w obszarze profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień - wydatki bieżące z projektu „Psychokonteksty” – nasze zdrowie psychiczne

Lp.	Nazwa zadania/ wydatku	Udział %	Kwota wydatku
1.	Raport "Rekomendacje dla praktyki profilaktyki na podstawie badań ESPAD 2015 - praca z młodzieżą w obszarach profilaktyki uzależnień i ochrony zdrowia psychicznego"	4,45%	6 000,00 zł
2.	Raport "Młodzież - substancje psychoaktywne - zdrowie psychiczne. Pogłębione analizy z badań ESPAD"	6,67%	9 000,00 zł
3.	Telewizyjne programy reportażowe	14,83%	20 000,00 zł

Tabela 2. 2016 r. - % i kwotowy podział wydatków w obszarze profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień - dotacje

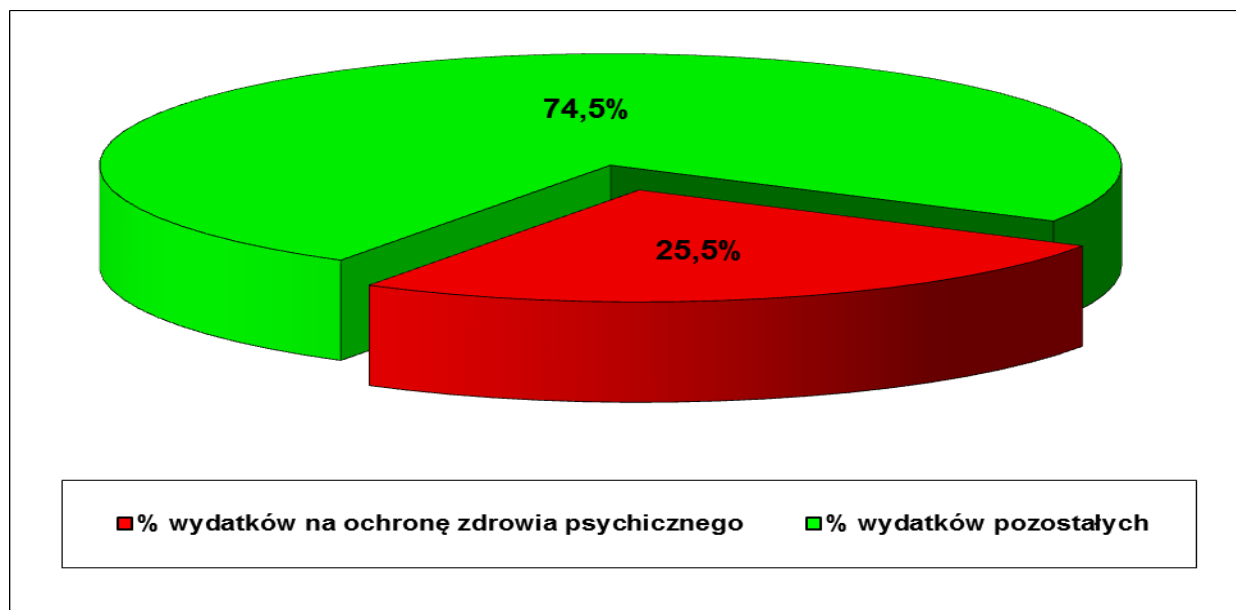
Lp.	Nazwa zadania	Udział %	Kwota wydatku
1.	„VII Wojewódzki Plener - Trzeźwy Umysł” Starostwo Powiatowe w Oleśnie	14,83%	20 000,00 zł
2.	XI Ogólnopolskie Sympozjum Naukowo – Szkoleniowe „Wybrane aspekty leczenia i opieki pielęgniarskiej nad chorymi w różnych specjalnościach medycyny” – wydawnictwo PMWSZ w Opolu	5,62%	7 578,90 zł
3.	„Spróbujmy razem” – organizacja i działanie doradczo – inicjatywnego pozarządowego forum zdrowia psychicznego i trzeźwości. - OCWIP	6,64%	8 950,00 zł
4.	„Spróbujmy razem” – organizacja i działanie doradczo – inicjatywnego pozarządowego forum zdrowia psychicznego i trzeźwości. - SKA Dziewięciśl	4,25%	5 730,95 zł
5.	Organizacja Forum regionalnego profilaktyki selektywnej i wskazującej. - OCDL FRDL	16,75%	22 596,38 zł
6.	Organizacja Forum regionalnego profilaktyki selektywnej i wskazującej. - OCWIP	1,87%	2 523,00 zł

Tabela 3. 2016 r. - % i kwotowy podział wydatków w obszarze profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień - wydatki bieżące poza projektowe

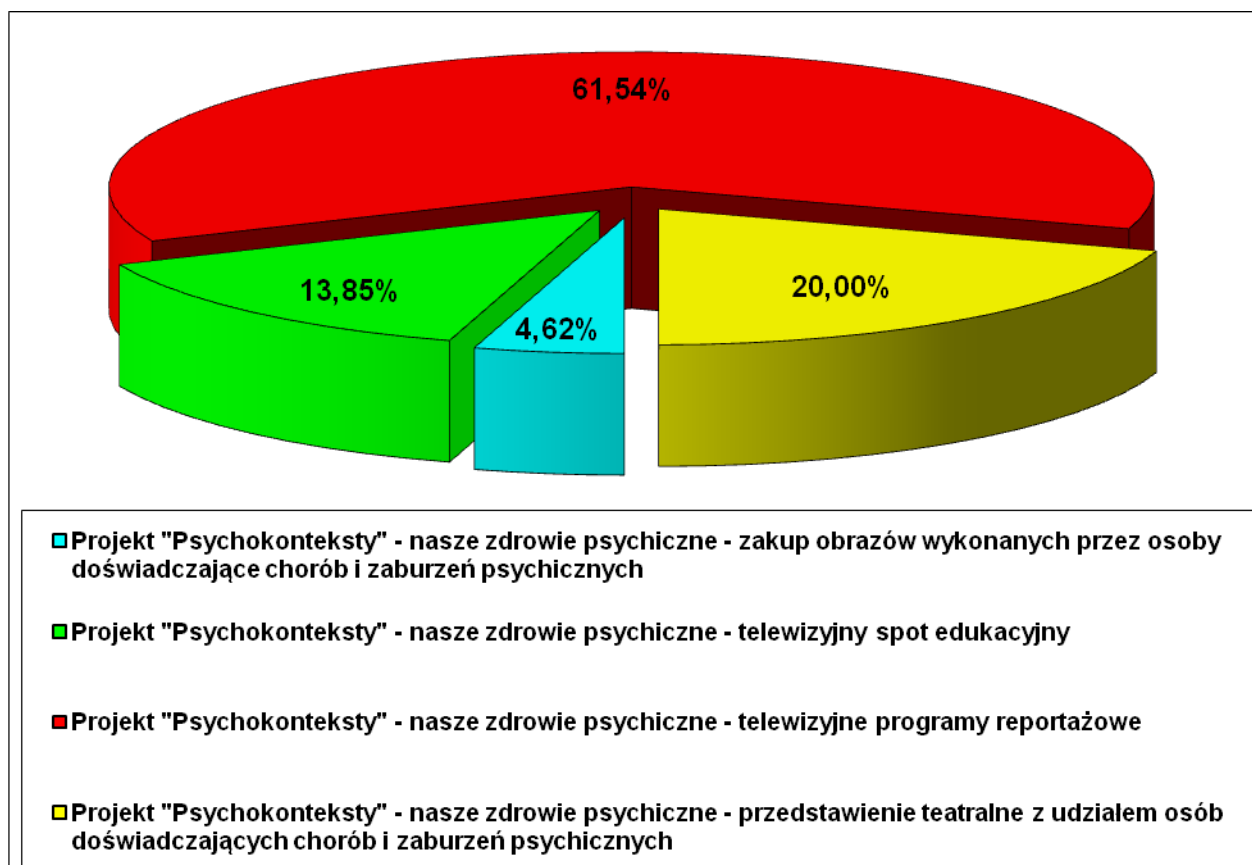
Lp.	Nazwa zadania	Udział %	Kwota wydatku
1.	Szkolenia „Oddziaływania post terapeutyczne wobec osób odbywających karę pozbawienia wolności, które odbyły terapię odwykową”	7,41%	9 996,50 zł
2.	Szkolenia „Kształtowanie umiejętności prowadzenia oddziaływań wzmacniających motywację skazanych uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych do zmiany”	6,91%	9 322,50 zł
3.	Raport „Konceptualizacja i opracowanie koncepcji pogłębionej analizy danych z województwa opolskiego dla potrzeb praktyki profilaktyki używania środków psychoaktywnych”	4,45%	6 000,00 zł
4.	Koncepcja realizacji przedsięwzięć edukacyjnych, profilaktycznych i pomocowych pod nazwą "Profilaktyka i promocja zdrowia w Opolskiej eSzkole"	2,97%	4 000,00 zł
5.	Szkolenie „Zwiększanie umiejętności praktycznych w skutecznym pomaganiu osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych” w Strzelcach Opolskich	1,05%	1 414,28 zł
6.	Konferencja „Badania ESPAD (Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków) w województwie opolskim” z udziałem przedstawicieli gmin, powiatów i WSSE	0,37%	494,34 zł
7.	Robocze spotkanie dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla przedstawicieli gmin oraz organizacji pozarządowych	0,18%	246,66 zł
8.	Zakup wyposażenia i książek na potrzeby obsługi wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	0,75%	1 018,20 zł

2.4.Ochrona zdrowia psychicznego 2016 r.

Wykres 7. 2016 r. - % wydatków na ochronę zdrowia psychicznego poza uzależnieniami i % wydatków pozostałych

Wykres 8. 2016 r. - % podział wydatków związanych z ochroną zdrowia psychicznego poza uzależnieniami

2.5. Organizacje pozarządowe 2016 r.

Wspieranie organizacji pozarządowych oraz współpraca z nimi nie zostały wyżej wyodrębnione jako osobny obszar merytorycznej działalności. Cała aktywność w tej dziedzinie sytuowała się w obszarze profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych powiązanych uzależnień. Organizacje pozarządowe były wspierane głównie poprzez dotacje udzielane w ramach rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert.

Wykres 9. 2016 r.- % wydatków na dotacje dla organizacji pozarządowych i % wydatków pozostałych

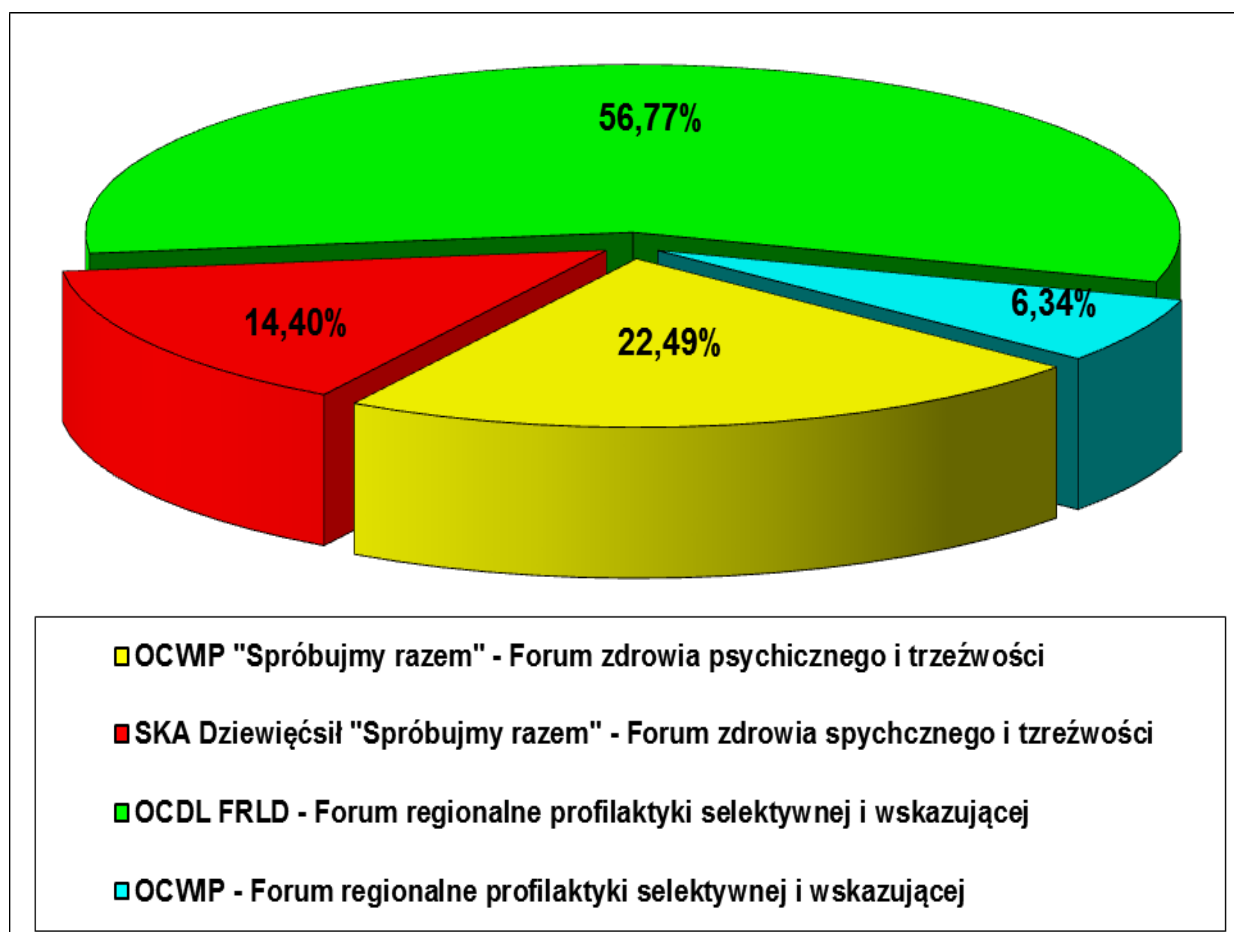
W 2016 r. na realizację dwóch zadań udzielono czterech dotacji dla trzech organizacji pozarządowych, bowiem w przypadku każdego z realizowanych zadań ofertę wspólną złożyły dwie organizacje, a jedna z organizacji występowała w obu zadaniach. Koszt realizacji obu zadań **39.800,33 zł**.

Zadanie »"Spróbujmy razem" – organizacja i działanie doradczo inicjatywnego pozarządowego forum zdrowia psychicznego i trzeźwości« zrealizowane zostało przez Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

oraz Stowarzyszenie Klub Abstynenta Dziewięciśł. Zadanie to było rodzajem kontynuacji trwającego od 2012 r. w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wspierania organizacji trzeźwościowych, które po dwóch latach zostało rozszerzone o wspieranie organizacji aktywnych w obszarze ochrony zdrowia psychicznego. Efektem realizacji tego zadania było utworzenie przez cztery organizacje pozarządowe forum organizacji działających w obszarze trzeźwości i zdrowia psychicznego. Osiągnięty został tym samym w zastępczej formie efekt powstania branżowej struktury organizacji trzeźwościowych, chociaż należy podkreślić, że trwałość i aktywność powstałego forum zależy od tworzących je organizacji, mogących oczywiście liczyć na wsparcie ze strony odpowiednich struktur samorządu województwa. Pozytywnym jest fakt, że jednym z realizatorów zadania była organizacja trzeźwościowo-samopomocowa, a więc znająca problemy środowiska i ludzi z nim związanych. Ostateczny koszt zadania wyniósł **14.680,95 zł**

Drugie zadanie „Organizacja Forum regionalnego profilaktyki selektywnej i wskazującej” zrealizowane zostało przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej oraz Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. W zadaniu tym skoncentrowano się na profilaktyce adresowanej do młodzieży z grup ryzyka, zagrożonej uzależnieniem lub na pograniczu uzależnienia pod względem używania alkoholu, narkotyków i nowych środków psychoaktywnych. Założenie takie przyjęto ze względu na sporą już popularność działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, tj. adresowanej do ogółu młodzieży – i mniejsze zainteresowanie profilaktyką selektywną i wskazującą. Wspieranie dwóch ostatnich rodzajów profilaktyki jest ważne również ze względu na większe wymagania dotyczące wiedzy i umiejętności realizatorów profilaktyki selektywnej i wskazującej. Ostateczny koszt zadania wyniósł **25.119,38 zł**.

Wykres 10. 2016 r.- % podział wydatków dwóch zadań na cztery dotacje dla organizacji pozarządowych

3.Podsumowanie

W roku 2016 nie realizowano zadań inwestycyjnych (modernizacyjnych, adaptacyjnych i zakupów sprzętu) oraz remontowych w wojewódzkich odwykowych jednostkach ochrony zdrowia tj. w Ośrodku Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych oraz w Samodzielnym Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Branicach, które to zadania były poważnym obciążeniem dla Programu PiRPA od strony finansowej w 2015 r. i w latach poprzednich. Tak jak w poprzednich latach również w 2016 r. wydatki utrzymane zostały na poziomie umożliwiającym ich zbilansowanie w dwuletnich cyklach z dochodami budżetu województwa z tzw. hurtu alkoholowego.

Rok 2016 był piątym z kolei rokiem realizacji działań wspierających profesjonalizację organizacji trzeźwościowych oraz organizacji pozarządowych

zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego z terenu województwa opolskiego. Należy podkreślić, że w/w wsparcie dotyczyło organizacji zrzeszających osoby doświadczające problemów dotyczących uzależnień oraz innych chorób i zaburzeń psychicznych, a nie organizacji prowadzących zarobkową działalność gospodarczą w zakresie związanym z uzależnieniami oraz innymi chorobami i zaburzeniami psychicznymi.

W 2016 r. kontynuowano istniejącą od roku 2014 współpracę z Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Opolu w realizacji różnych przedsięwzięć szkoleniowych. Zakłada się kontynuację tej współpracy.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2016 r. wojewódzkie podmioty leczenia odwykowego otrzymywały wsparcie finansowe na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne, co ma istotne znaczenie dla jakości i skuteczności realizowanej terapii i powinno być kontynuowane w kolejnych latach.

W 2016 r. zrealizowane zostały – będące wyjątkowym przykładem w skali ogólnopolskiej – pogłębione analizy badań ESPAD, czyli badań używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną, zrealizowanych w województwie opolskim w 2015 r. Jeden z przygotowanych raportów zawierał praktyczne wskazania odnoszące się do realizacji działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży. Planuje się wykorzystanie powstałych materiałów w oparciu o portal „Opolska eSzkoła, szkołą ku przyszłości”.

Ważnym elementem realizacji programu PiRPA w 2016 r. było uzyskanie 80.000 zł dotacji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu „Psychokonteksty” – nasze zdrowie psychiczne. Realizacja tego projektu i jego konstrukcja pozwoliła w praktyce zaoszczędzić środki własne budżetu województwa, które nie musiały być w 100% wydatkowane na zadania projektowe.

Perspektywicznie intensyfikacja realizacji zadań w ramach „Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” od 2017 r. wiąże się z wprowadzaniem nowych oraz kontynuowaniem już realizowanych zadań posiadających potencjał rozwojowy.